

„Gânditoarea de la Pietrele” – încă o statueta cu ținută din galleria preistoriei noastre

de Conf. univ. dr. George V Grigore

În satul preistoric de la Măgura Gorgana situate pe un deal din apropierea Dunării, din localitatea Pietrele (jud. Giurgiu), arheologii români și germani au făcut o descoperire extraordinară în anul 2014. Este vorba de o statueta făcută din lut și măsurând mai puțin de 10 centimetri ce înfățișează o femeie așezată pe scaun într-o postură meditativă. Statueta are aproximativ 7000 de ani și aduce cu faimosul „Gânditor de la Hamangia” și a sa pereche (putem menționa aici și valorosul „Vas cu îndrăgostiți” din Cultura Gumelnița – 6.500 de ani), sau cu „Gânditorul” cucutenian de la Târpești, de aceea fiind numită și „Gânditoarea de la Pietrele”. În afară de „postura meditativă” a personajului feminin, putem semnală existența scaunului, a aceste piese de mobilier creat de om acum peste 7000 de ani spre a-i ușura existența. Descoperirea a fost făcută în zona satului Pietrele din județul Giurgiu, în cursul săpăturilor efectuate de o echipă mixtă româno-germană de arheologice un deal aflat la câțiva kilometri de Dunăre. Cercetările au fost realizate de specialiștii Institutului de Arheologie „Vasile Pârvan” din București și cei de la „Deutsches Archäologisches Institut” din Germania. Potrivit arheologilor, mica figurină are data din mileniul al V-lea î.Hr. și aparține culturii Gumelnița din perioada eneolitică – adică perioada de trecere de la Epoca Pietrei la cea în care oamenii au învățat să folosească metalele. Pe teritoriul țării noastre, cultura Gumelnița se întindea

din Dobrogea până în vestul Munteniei, dar depășea granițele României, descoperiri similare fiind făcute în Bulgaria și Grecia. Statuia găsită în județul Giurgiu a fost reconstituită de arheologi, dat fiind că unele părți lipseau – lucru normal după 7.000 de ani. Însă, cu toată trecerea timpului, forma ei este extrem de modernă. Specialistă în restaurare Cristina Georgescu de la Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan” din București, care s-a ocupat de restaurarea statuietei, spune că, „...atât din punct de vedere stilistic, cât și tehnic, statueta este o capsulă a timpului inedită, bogată în informații și deschisă la interpretările cel mai interesante”. O echipă de aproximativ 30 de specialiști din diverse domenii, din România, Germania, Olanda, SUA, Bulgaria și Republica Moldova, studiază de peste șase ani satul preistoric de la Măgura Gorgana, din localitatea Pietrele, județul Giurgiu, pentru a reconstitui lumea culturii neolitice Gumelnița, una dintre cele mai strălucite civilizații din ultima jumătate a mileniului al V-lea î.Hr. Satul preistoric studiat la Pietrele este o așezare de tip tell, cu case despărțite de ulițe înguste, de până la un metru și jumătate lățime, cu unele locuințe construite la înălțime, care reprezentau centrul vieții comunității, fiind, probabil, folosite ca spații de depozitare. Casele din acest sat au ars, iar pereții lor s-au prăbușit îngropând obiectele care se aflau înăuntrul lor. Cauzele incendiului nu au fost determinate. Cele mai importante descoperiri făcute în acest sat preistoric, având între 20 și 30 de case, pe o suprafață de 160/120 metri, nu sunt obiectele în sine, ci faptul că au fost determinate strategii economice și de organizare socială ale comunității care a trăit acolo, în perioada aproximativă 4400 - 4200 î.Hr., după cum au apreciat cercetătorii. Până în prezent, au fost cercetate patru dintre case, din zone diferite ale tell-ului, după cum a precizat Meda Toderaș, iar în acestea, dar și pe ulițe, au fost găsite circa 5.300 de artefacte din piatră, os, corn, lut, cupru și Spondylus - un melc din

Marea Mediterană. Printre obiectele descoperite se numără topoare, vârfuri de săgeți, unelte de ascuțit sau lustruit, ace de pescuit, statuete, figurine, cărora li se adaugă aproape 800 de vase de ceramică și peste 300.000 de cioburi. Obiectele din ceramică descoperite cântăresc circa opt tone. În plus, vasele sunt lustruite și decorate cu desene geometrice sau care imită valurile, realizate cu grafit. Printre obiectele descoperite se numără, de asemenea, mai multe greutateți de țesut din piatră, așezate în șiruri paralele. Acestea au dus la identificarea existenței războiului de țesut în comunitate, ceea ce ar putea constitui cea mai veche dovadă a existenței acestor unelte în preistorie, care a adus în viața omului șansa de a putea împleti diferite țesături și a le folosi în diferite scopuri, spre a-și asigura existența.

Sub colbul miilor de ani stau încă ascunse adevărate comori lăsată moștenire de strămoșii noștri. Iată, cu sprijin internațional, putem să le aducem la lumină și să ne bucurăm de ele.

O statuță din lut de 7000 de ani: „Gânditoarea de la Pietrele” (jud. Giurgiu) – Cultura Gumelnița / După restaurare. Ea este un scaunel (există această piesă de mobilier acum 7000 de ani!), într-o postură meditativă.

O statuie de 7000 de ani: „Gânditoarea de la Pietrele” (jud. Giurgiu) – Cultura Gumelnița / Înainte de restaurare

„Gânditorul de la Hamangia” și Femeiasa – Muzeul de Istorie a României din București

„Gânditorul” cucutenian de la Târpești

„Vasul cu îndrăgostiți” – Cultura Gumelnița – 6.500 de ani. Ceidoi „îndrăgostiți” stau pe o băncuță.